

Milloin kuvapuhelinpalvelua kannattaa tarjota kotona asuvalle ikäihmiselle ja erityisesti muistisairaalle?

Lähtötilanne: Geriatriin ja muiden erityisasiantuntijoiden palveluja tarvitaan ikäihmisille ja kotiin annettavia palveluja tulee kehittää ja monipuolistaa.

Ammattilaisten on hyvä tunnistaa milloin etäpalveluja kannattaa tarjota ikäihmisille ja erityisesti muistisairaalle.

Kuva Jouni Porsanger

MMSE-rajat Alzheimerin taudin eri vaiheissa

*Lievä Alzheimerin tauti MMSE 26 -18, CDR 0,5 – 1, heille laitetta voi hyvin suositella itsenäisestikin käytettäväksi.

*Keskivaikea Alzheimerin tauti MMSE 22 – 12, CDR 1-2, keskivaikean taudin edettyä lähemmäs vaikeaa vaihetta, ei itsenäinen laitteen käyttö enää onnistu.

*Vaikea Alzheimerin tauti MMSE 12 – 0, CDR 2-3, laitteen käyttö ei onnistu avustettunakaan.

MMSE 17/30 on viitteellinen raja, jolloin yksin asuvan kotona selviytyminen avustettunakin on epävarmaa. Tässäkin on otettava huomioon henkilön lähtötaso ja se, mistä miinuspisteet ovat menneet.

Tavoite: Tavoitteena oli selvittää milloin kuvapuhelinta kannattaa tarjota kotona asuvalle ikäihmiselle ja erityisesti muistisairautta sairastavalle.

Toteutus: Kotihoito asensi Arctic Connect Oy:n toimittamat kuvapuhelimet ikäihmisten koteihin. Muistipoliklinikan ammattilaiset olivat etukäteen valikoineet kolme henkilöä kokeiluun.

Tulos: MMSE-pisteitä voidaan käyttää arvioitaessa, soveltuuko kuvapuhelin ikäihmiselle, joka sairastaa muistisairautta (kts viereinen taulukko).

Muita huomioitavia asioita: näkökyvyn pitäisi olla sellainen, että näkee lukea sanomalehtitekstiä. Kuulolaite ei ole este. Ikärajoja ei ole toisin sanoen korkea ikä ei ole este. Kuvapuhelimen käyttöön on hyvä olla omaa kiinnostusta. Jos omainen sitoutuu auttamaan, voi vähemminkin kuvapuhelimen käytöstä kiinnostunut hyötyä laitteesta.

Kuvapuhelimen käyttöön opastaminen on erittäin tärkeää, jotta käyttö onnistuu. Samoin on välttämätöntä saada apua ongelmatilanteissa. Ikäihmisellä ja hänen omaisellaan tulee olla puhelinnumero, johon voi soittaa.

Johtopäätökset: Laitteiden käyttö ja ylläpito täytyy tehdä ikäihmisille, omaisille ja työntekijöille helpoksi ja heille tulee antaa tukea sekä ohjausta tarpeen mukaan.

Laitetoimittajien rooli on edistää etenkin työntekijöiden valmiuksien kehittymistä laitteen käyttöönotossa ja opastamisessa asiakkaille. Lisäksi on huolehdittava asennuksista, laitteiden päivityksistä ja toimivuudesta, käytön opastuksesta ja tarvittavasta tuesta.

Kokeilun kesto: syksy 2017 – kesä 2018

Leila Mukkala Toimiva kotihoito –hankkeen kehittäjätyöntekijä